

Állásfoglalás a Hpt. szerinti kereskedelmi ügynök kivételi szabálya alkalmazása tárgyában

I. A TÉNYÁLLÁS

A Kérelmező ügyfele egy Európai Unióban székhellyel rendelkező platformszolgáltató (**Piactér**), mely [...] platformot (**Piactér Alkalmazás**) kínál ügyfelei számára, amely lehetővé teszi, hogy a szolgáltatásokat nyújtók (**Szolgáltatók**) szolgáltatásaikat értékesítsék a végfelhasználók (**Felhasználó**) számára, így lehetővé téve, hogy a Szolgáltatók (mint eladók) eljussanak a Felhasználókhoz (mint vevőkhöz). A Piactér támogatja a Szolgáltatókat ügynökként eljárva, többek között a vásárlók felkutatásának elősegítésében, jogosultsági feltételek meghatározásában, számlázásban [...].

Amennyiben a Felhasználó a szolgáltatási díjat nem készpénzben, hanem elektronikusan (alkalmazáson belüli fizetéssel) teljesíti, a Piactér fogadja a fizetést a Szolgáltató ügynökeként. A Felhasználó fizetési kötelezettsége akkor tekinthető teljesítettnek, amikor a pénz a Piactér számláján jóváírásra kerül. A Piactér – a Szolgáltató által a Piactérnek fizetendő díjak levonása után – továbbítja a Felhasználók által teljesített fizetéseket a Szolgáltatónak (automatizált folyamat részeként, heti rendszerességgel).

[...]

II. A JOGKÉRDÉSEK

A Kérelmező az alábbi jogkérdések tekintetében kérte az MNB állásfoglalását.

- Egyetért-e az MNB azzal, hogy Magyarországon a fentiek szerint működő Piactér hivatkozhat a kereskedelmi ügynöki kivételre?
- [...]

III. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

[...]

III.2. Egyetért-e az MNB azzal, hogy Magyarországon a fentiek szerint működő Piactér hivatkozhat a kereskedelmi ügynöki kivételre?

A PSD2 (11) preambulumbekzdésében foglaltak szerint „[...] a hatály alóli kivétel ezért abban az esetben alkalmazható, amikor a pénzforgalmi közvetítő csak a fizető fél, vagy csak a kedvezményezett nevében jár el, függetlenül attól, hogy birtokolja-e az ügyfelek pénzeszközeit. Ha a pénzforgalmi közvetítő a fizető fél és a kedvezményezett nevében egyaránt eljár (mint például egyes elektronikus kereskedelmi platformok esetében), akkor csak abban az esetben alkalmazható a hatály alóli kivétel, ha magának a pénzforgalmi közvetítőnek semmikor sem kerülnek a birtokába az ügyfelek pénzeszközei és nem rendelkezik befolyással azok felett.”

A tagállamok önálló vállalkozóként működő kereskedelmi ügynökökre vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 86/653/EGK tanácsi irányelvet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) XLI. fejezete ülteti át a magyar jogrendbe. A Ptk. 6:288. § szerint „közvetítői szerződés alapján a közvetítő megbízója és harmadik személy között szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység folytatására, a megbízó díj fizetésére köteles”.

Azáltal, hogy a Felhasználók, mint fizető felek a Piactér részére fizetik meg a Szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevételének díját, a szolgáltatás – a Kérelemben foglaltak alapján – megtérítettnek tekinthető, függetlenül attól, hogy a fizetési művelet összege ténylegesen mikor került átutalásra a Szolgáltatók részére. További feltételként teljesül, hogy a Piactér kizárólag a Szolgáltatók, mint kedvezményezettek nevében jár el – figyelemmel a Ptk. 6:288. §-ában foglalt előírásaira – tekintettel arra, hogy a Piactér díjazásra csak a Szolgáltatóktól jogosult.

A PSD2 3. cikk b) pontja alapján azonban a PSD2 „nem alkalmazandó az olyan fizetési műveletek esetében, amelyek áruk vagy szolgáltatások adásvételéről szóló tárgyalásra vagy szerződéskötésre megállapodás keretében meghatalmazott kereskedelmi ügynökön keresztül, kizárólag a fizető fél vagy kizárólag a kedvezményezett nevében

valószínűleg meg”. Ebből következően a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kivételszabálya¹, amely arra utal, hogy a kereskedelmi ügynök a szerződés megkötésére is jogosult, akként lenne értelmezendő, hogy minimálisan a szerződés feltételeinek megtárgyalására, de legfeljebb a szerződés megkötésére kell a kereskedelmi ügynöknek meghatalmazással rendelkeznie. Az MNB álláspontja szerint a PiacTérnek a Kérelem I. bekezdés 2. pont a) pontjában részletezett tevékenysége – tekintettel arra, hogy az ott felsoroltak alapján a PiacTér nem jogosult a szerződések megkötésére, illetve nem vesz részt a szerződési feltételek tárgyalásában – nem feleltethető meg ezen feltételnek, ezért a PiacTér tevékenységére nem lenne alkalmazható a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kereskedelmi ügynök kivételi szabály.

Az Európai Bizottság 2023. június 28-án publikálta a PSD2 előírásainak felülvizsgálatát tartalmazó jogszabálycsomagot, amelynek keretében a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló rendelet (PSR) fogja tartalmazni a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására és lebonyolítására vonatkozó részletszabályokat. A PSR a kereskedelmi ügynök kivétel alkalmazása esetén hangsúlyozza a PSD2-nél is meglévő jogalkotói szándékot, miszerint feltétel, hogy „i. a kereskedelmi ügynököt megállapodás hatalmazza fel arra, hogy áruk vagy szolgáltatások adásvételét csak a fizető fél vagy csak a kedvezményezett, de ne mindkettő nevében tárgyalja meg vagy bonyolítsa le, függetlenül attól, hogy a kereskedelmi ügynök rendelkezik-e az ügyfél pénzeszközeivel, és ii. az ilyen megállapodás tényleges mozgásteret biztosít a fizető fél vagy a kedvezményezett számára az áruk vagy szolgáltatások adásvételére irányuló, a kereskedelmi ügynökkel folytatott tárgyalás vagy ügyletkötés tekintetében”. A PSR (11) preambulumbekkezdésében azonban az Európai Bizottság is kifejti, hogy a jogszabály pontosítása azért szükséges, mert „az eddigiek során a tagállamok rendkívül eltérően alkalmazták” a PSD2 3. cikk b) pontja szerinti kivételt. Mivel a PSD2-ben foglalt előírások az eddigiekben nem voltak egyértelműek, amely eltérő felügyeleti gyakorlatot eredményezett az Európai Unió területén, az MNB álláspontja szerint a PSR hatályba lépéséig elfogadható, ha a piaci szereplők úgy mentesülnek a pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységi engedély megszerzése alól a Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pontja szerinti kereskedelmi ügynök kivételre tekintettel, hogy a PSR hatályba lépéséig nem módosítják a kedvezményezett kereskedőkkel meglévő szerződéses feltételeket akként, hogy a kereskedelmi ügynök a szerződés megkötésére is jogosult legyen.

[...]

---

¹ Hpt. 6. § (4) bekezdés b) pont: „Nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak [...] a fizető fél vagy a kedvezményezett megbízásából eljáró megbízott önálló kereskedelmi ügynök által megbízási szerződés keretében – ha a kereskedelmi ügynök a szerződés megkötésére is jogosult – történő fizetési művelet [...]”.